

EXPUNERE DE MOTIVE

Acordarea de onoruri reprezintă una dintre cele mai înalte forme de a prezenta respectul și recunoașterea cuvenite unui cetățean român sau străin care a adus servicii României prin activitatea pe care acesta a desfășurat-o. Legislația actuală care prevede modalitatea de acordare a distincțiilor și onorurilor, și anume **Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, cu modificările și completările ulterioare** are însă câteva lacune legislative care duc la interpretări ce contrazic chiar spiritul în care a fost creată această lege. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României intervine în scopul clarificării unor situații în care pot fi retrase decorațiile acordate membrilor unui ordin, inițiativa pornind dinspre reprezentanții societății civile către reprezentanții din Parlament.

În prezent, se aplică o interpretare eronată a prevederilor art. 51 din Legea nr. 29/2000, în sensul că decorațiile sunt retrase doar persoanelor condamnate definitiv printr-o hotărâre judecătorească la pedepse privative de libertate, executate în regim de detenție, iar faptele dezonorante care aduc prejudicii morale membrilor ordinului sunt subiectiv interpretate.

În cele ce urmează, expunem câteva situații în care se regăsesc membri ai unor ordine (deși sunt zeci de cazuri), membri cărorora ar fi fost firesc să li se retragă decorațiile, însă acest lucru nu s-a întâmplat până în prezent din cauza unor interpretări greșite ale prevederilor art. 51 din Legea 29/2000 privind sistemul național de decorații al României.

Un astfel de exemplu se referă la faptul că persoanele condamnate la pedeapsa privativă de libertate cu suspendarea executării acesteia prin sentință definitivă nu își pierd automat și distincțiile primite de la statul român, deoarece nu există un articol specific care să stipuleze acest lucru, cu toate că este lesne de înțeles că, odată cu primirea unei sentințe definitive, aceste persoane nu mai au *de facto* calitatea de cetățeni onorabili, prin urmare nu mai merită distincția primită de la Președintele României.

Un caz pe care îl expunem aici este al unei persoane decorate cu Ordinul Steaua României, în grad de Mare Ofițer (2002) și Ordinul Meritul Sanitar, în grad de Cavaler (2010):

Aceasta a fost condamnată la 1 an de închisoare cu suspendarea executării, sub supraveghere, a pedepsei, pe durata unui termen de încercare de 3 ani pentru favorizarea făptuitorului, hotărâre definitivă pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în 2015.

În acest caz, persoanei respective nu i-au fost retrase cele două ordine, chiar dacă a fost condamnată la o pedeapsă privativă de libertate de 1 an de închisoare, pe motivul că acesta nu a executat pedeapsa în regim de detenție într-un penitenciar, măsura dispusă de instanța de judecată fiind aceea de suspendare a executării pedepsei sub supraveghere.

Cu referire la suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, în doctrină s-a afirmat că reprezintă *"o măsură de politică penală bazată pe încrederea în posibilitatea îndreptării condamnatului și pe punerea lui la încercare în acest scop, fiind destinată să ducă la*

realizarea scopului pedepsei fără executarea efectivă a acesteia, evitându-se astfel neajunsurile pe care le atrage după sine privațiunea de libertate” și ”totodată, cheltuielile pe care le implică executarea pedepsei în penitenciar”.

Suspendarea executării este o măsură de individualizare judiciară a pedepsei, ce nu are ca efect modificarea calificării juridice a pedepsei aplicate, în sensul înlăturării caracterului său privativ de libertate, ci are ca efect provizoriu neexecutarea pedepsei privative de libertate pe perioada termenului de încercare.

Din analiza dispozițiilor art. 51 lit. a) din Legea 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, rezultă că legea face referire numai la tipul de pedeapsă aplicată, respectiv privativă de libertate, fără a distinge în funcție de modul de individualizare a executării acesteia.

Pentru a înlătura posibile interpretări eronate ale acestei prevederi legale considerăm necesar a modifica lit. a) a articolului 51 din Legea 29/2000, în sensul precizării expresiei “pedeapsă privativă de libertate”, indiferent de modul de individualizare a executării acesteia.

De asemenea, aceeași problemă există și în cazul persoanelor care au fost declarate lucrători sau colaboratori ai Securității prin hotărâre judecătorească definitivă.

În ceea ce privește retragerea decorațiilor pentru fapte dezonorante care aduc prejudicii morale membrilor ordinului, considerăm că acele persoane care au exercitat activități de poliție politică, lucrători sau colaboratori ai fostei Securități, se află în situații de nedemnitate care atrag retragerea decorațiilor și ordenelor acordate.

O persoană decorată cu Ordinul Steaua României în grad de Cavaler (2002) este cel de-al doilea exemplu.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a stabilit, prin decizie definitivă că persoana respectivă a desfășurat activități de poliție politică în sensul art. 5 alin. 3 din Legea nr.187/1999, din anul 1983 până în anul 1987 și că a semnat note informative. Contestația acestei persoane a fost respinsă ca nefondată de Curtea de Apel și a rămas definitivă prin decizia pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal.

Se poate însă observa că prevederile art. 51 lit. b) din Legea 29/2000 sunt interpretabile dacă în prezent avem exemple de persoane, distinse cu diverse ordine, care au fost condamnate definitiv pentru că au desfășurat activități de poliție politică, dar cărora **nu le-au fost retrase decorațiile**. Însă prevederile art. 51 lit. b) nu sunt suficient de clare pentru a fi aplicabile în astfel de situații, motiv pentru care considerăm necesar a fi completate cu prevederile propuse, respectiv retragerea decorațiilor pentru motivele prevăzute la litera nou introdusă prin prezenta inițiativă, lit. c): „constatarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, a faptului că persoana decorată, în sensul prezentei legi, a fost lucrător sau colaborator al Securității și a desfășurat activități de poliție politică.”

Un alt aspect care lipsește din cadrul normativ actual este faptul că funcția de Cancelar al Cancelariei Ordinelor poate fi pe viață, deci fără un indicator limitat de timp. Aceasta este o practică ce contravine unor principii elementare de guvernare democratică. Propunerea legislativă corectează acest lucru, limitând mandatul unei persoane în funcția de Cancelar al Ordinelor la maximum 10 ani.

Nu în ultimul rând, nu există o perioadă - limită în care poziția de membru al Consiliului de Onoare poate să fie ocupată, aspect ce creează în prezent o situație problematică. Astfel, în acest moment nu este respectat art. 53 alin.(1) din Legea nr.29/2000, care impune un număr de 7 membri pentru componența Consiliului de Onoare, în cazul ordinelor naționale (în condițiile în care un loc de cavaler în grad de Mare Cruce a devenit vacant prin demisia lui Ionel Haiduc). Acest loc nu a fost ocupat nici până acum. Am propus o perioadă de maximum o lună în care orice loc rămas vacant din Consiliu trebuie ocupat.

În plus, pentru a asigura o deplină transparență și o corelare legislativă corespunzătoare, am intervenit și asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, prin care am inclus persoanele decorate în lista publică a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, pentru a permite oricărui cetățean și presei accesul liber și neîngrădit la informațiile cu privire la existența sau nu a calității de colaborator al Securității a unor persoane.

De asemenea, pentru a facilita verificarea tuturor persoanelor care au fost deja decorate, am propus ca în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Cancelaria Ordinelor să solicite o declarație pe propria răspundere fiecărui membru, în care să specifice dacă a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia.

Decorațiile sunt conferite cetățenilor români pentru serviciile excepționale aduse statului și poporului român, pentru acte de eroism săvârșite în serviciul militar și pentru merite deosebite în activitate. Din consultările cu societatea civilă am concluzionat că decorațiile și ordinele României, precum și principiile și valorile pentru care ele sunt acordate sunt grav compromise prin menținerea lor în posesia unor persoane decăzute din dreptul moral de a beneficia de aceste onoruri. Prin urmare, considerăm absolut necesară și utilă intervenția legislativă propusă.

Date fiind cele prezentate mai sus, vă înaintăm spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiatori:

Raoul - Adrian TRIFAN
senator USR

Nicu FĂLCOI
deputat USR

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI

L E G E

pentru modificarea și completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații
al României și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la
propriul dosar și deconspirarea Securității

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Nicu Fălcoi		USR PLUS
2.	Raoul - Adrian Trifan		USR PLUS
3.	MOLNAR RADU-IULIAN		USR PLUS
4.	RIZEA CRISTINA-CAMELIA		USR PLUS
5.	Ionuț Rodu		USR PLUS
6.	ȘTEFAN IULIAN LANCĂ		USR PLUS
7.	Diana Stoica		USR PLUS
8.	LANCĂ ANA REI IULIAN		USR PLUS
9.	BOTEZ MIHAIL-CĂTĂLIN		USR PLUS
10.	DIANA-ANNA BOZOIANU		USR PLUS
11.	POLITEANU MIHAIL		USR PLUS
12.	Ștefan Ionuț - Măndruș		USR PLUS

13.	Lăzăreț Ion Marian.	USR PLUS.
14.	GIURGIU ADRIAN	USR PLUS
15.	Prunescu Alin-Cornel	USR PLUS
16.	SAS LORANT ZOLTAN	USR PLUS
17.	ODNA TAIU	USR PLUS
18.	BĂLTĂREȚU VIOREL	USR PLUS
19.	Badea Mihai Alexandru	USR PLUS
20.	TEMIȚĂ CATALIN TEMIȚĂ	USR PLUS
21.	TOA DANIEȘ-LIVIU	USR PLUS
22.	Mihai Mihai-Paul	USR PLUS
23.	TOBOSU BENIARCIU	USR PLUS
24.	NEAGU DENISA ELENA	USR PLUS
25.	Simina Tulbure	USR PLUS
26.	Țurcușu Oana-Albina	USR PLUS
27.	APOSTOL ARIN	USR PLUS
28.	HAVARNEANU FILIP	USR PLUS

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

[illegible]

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTATILOR

LISTĂ SEMNĂTURI SUSTINĂTORI

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

[illegible]

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Nicu Fălcoi		USR PLUS
2.	Raoul - Adrian Trifan		USR PLUS
3.	MILOL COSTE		USR PLUS
4.	CRISTI BOTA		USR PLUS
5.	NEGOI EUGEN REMUS		USR PLUS
6.	DARAU AMBROZIE-IRINEU		USR PLUS
7.	LOB ALEXANDRU ROBERT		USR PLUS
8.	CRISTIAN GHICA		USR PLUS
9.	VLAD SERGIU COSMIN		USR PLUS
10.	IVAN STAN		USR PLUS
11.	CRISTIAN BORDOI		USR PLUS
12.	MURTESAN CLAUDIU		USR PLUS

13.	SPĂTARU SIMONA
14.	MIZCĂȘU Ion-Norcuș
15.	SEBASTIAN CĂRMÎE
16.	RADU MIHAIL
17.	GHEORGHIȚĂ MÎNDUȚĂ
18.	POÎSCU ION-DĂBĂȘ
19.	PĂLĂDE ȘTEFAN
20.	COSMIN - MARIAN POTERĂȘ
21.	OPRIȘOIU HUREL
22.	BUDEA MARIUS
23.	GHEORGHE CĂTĂNĂ
24.	ALEBUEI EUGENIA
25.	POȘTICĂ ANDREI
26.	GHEORGHIȚĂ MÎNDUȚĂ
27.	MUREȘAN CLAUDIA
28.	BOTEZ MIHAIL-CĂTĂNĂ

USR PLUS
USR PLUS
USR PLUS
USR PLUS
USR PLUS
USR PLUS
USR PLUS
USR PLUS
USR-PLUS
USR PLUS
AUR
AUR
USR
USR PLUS
USR
USR

29.	MIAȘU Gheorghe		USR
30.	Țob Alexandru Robert		USR
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			